

Špeciálna základná škola s vyučovacím jazykom maďarským

Magyar Tannyelvű Speciális Alapiskola

Rimavská Sobota

**PLÁN PRÁCE KOORDINÁTORA ENVIROMENTÁLNEJ VÝCHOVY
PRE ŠKOLSKÝ ROK 2017/2018 V ŠZŠ S VJM A PŠ**

KOORDINÁTOR: ING. L. TÓTH

KOORDINÁTOR ENVIRONMENTÁLNEJ VÝCHOVY

Náplň práce koordinátora environmentálnej výchovy na Špeciálnej základnej škole s vyučovacím jazykom maďarským, Hviezdoslavova 24, Rimavská Sobota

Meno koordinátora ENV: Ing. Ľudovít Tóth

- vytýčenie cieľov ENV v podmienkach školy,
- príprava dlhodobého programu environmentálnej výchovy a vzdelávania,
- spolupráca pri tvorbe ŠkVP + aktívna implementácia prierezovej témy ENV do všetkých školských pedagogických dokumentov,
- príprava každoročného realizačného plánu environmentálnej výchovy a vzdelávania (ročného plánu práce ENV),
- iniciácia a koordinácia aktivít kolegov pedagógov v zmysle schváleného plánu práce ENV, v oblasti vyučovacieho, mimo vyučovacieho aj mimoškolského procesu,
- motivácia kolegov pedagógov, ako aj nepedagogických zamestnancov školy k plneniu plánu práce ENV,
- metodický konzultačný servis pre kolegov vo veciach implementácie prierezovej témy ENV do jednotlivých predmetov (vrátane proaktívneho vyhľadávania ďalších medzipredmetových súvislostí a vzťahov),
- kontakt s organizáciami, i a inštitúciami, pôsobiacimi v oblasti ENV a starostlivosti o ŽP a obohacuje ich ponukami realizáciu plánu práce ENV,
- kontakt s rodičmi a ďalšími subjektmi pôsobiacimi v komunite v oblasti ENV a starostlivosti o ŽP,
- účasť na vzdelávaní v oblasti environmentálnej výchovy a vzdelávania, koordinácia/sprostredkovanie vzdelávania pre kolegov pedagógov,
- iniciácia, príp. koordinácia prác na ekologizácii prevádzky školy (znižovaní ekologickej stopy školy),
- vypracovanie systému monitoringu a vyhodnocovania plnenia stanovených cieľov ENV, nadobúdania cieľových kompetencií/spôsobilostí a efektívnosti používaných metód + realizácia monitoringu a vyhodnocovania.

Poznámky:

1. koordinátor = manažér
2. kvalifikácia koordinátora ENV:
 - perfektná znalosť osnov prierezovej témy, súvisiacich pedagogických dokumentov
 - IT zručnosti
 - komunikačné zručnosti
 - manažérske schopnosti
 - environmentálne vzdelanie nie je podmienkou

PLÁN ENVIRONMENTÁLNEJ VÝCHOVY NA ŠKOLSKÝ ROK 2017/2018

Plán práce environmentálnej výchovy vychádza z Plánu práce školy, Koncepcie ENV a vzdelávania na všetkých stupňoch škôl v SR a v systéme celoživotného vzdelávania a na ňu nadväzujúceho Akčného plánu výchovy a vzdelávania v SR „Stratégie environmentálneho vzdelávania a výchovy na školách Slovenskej republiky a vo svete, zo vzdelávacích štandardov. Plán je vypracovaný v súlade so Školským vzdelávacím programom, Štátnym vzdelávacím programom pre 1. a 2. stupeň, kde environmentálna výchova je prierezová téma a prelína sa všetkými predmetmi. Environmentálna výchova nie je predmet alebo vedná disciplína, ale **proces** vzdelávania a výchovy. Proces, v ktorom sa uplatňujú viaceré elementy:

- ✓ zvyšovanie uvedomenia,
- ✓ rozvoj schopností,
- ✓ získavanie poznatkov a pochopenie javov,
- ✓ objasnenie vzťahov a hodnôt,
- ✓ uskutočňovanie aktivít v prospech životného prostredia

Environmentálna výchova vo vzťahu k životnému prostrediu ako aj vzťahu k zdraviu človeka rieši **tri základné problémy:**

- ✓ environmentálne poznanie,
- ✓ environmentálnu uvedomelosť,
- ✓ environmentálne správanie a konanie

V procese jej optimalizácie a riešení nastolených problémov na školách a prostredí, v ktorom žijeme je nevyhnutné akceptovať **základne princípy:**

- ✓ učiť žiakov o životnom prostredí,
- ✓ vychovávať žiakov prostredníctvom životného prostredia,
- ✓ vychovávať žiakov pre životné prostredie

Princípy sa stali pre nás **výzvou**, aby sa naši žiaci, pedagógovia, rodičia a široká verejnosť zapojili priamo do riešenia ekologických problémov v životnom prostredí a odhaľovali ich. Je to obrovský krok k utvoreniu ochranárskych postojov. Uvedomujeme si vždy a všade svoju zodpovednosť k životnému prostrediu – **v záujme súčasnosti a budúcnosti.**

Výchovnú prácu v oblasti environmentálnej výchovy budeme realizovať plnením konkrétnych úloh, zameraných na základné súčasti rozvoja osobnosti žiakov. Zároveň treba voliť také metódy, formy a metódy práce, ktoré budú rozvíjať poznávacie schopnosti a sociálne zručnosti žiakov, a ktoré budú súčasne prispievať k pozitívnym emocionálnym zážitkom – hry, kvízy, súťaže.

Cieľom environmentálnej výchovy je vychovávať a vzdelávať žiakov citlivých a vnímavých k problémom životného prostredia, schopných konať v prospech kvality života a životného prostredia.

Ciele a úlohy environmentálnej výchovy na škole:

- ✓ formovať a rozvíjať osobnostných kvalít, ktoré umožnia žiakom chrániť a zlepšovať životné prostredie,
- ✓ rozvíjať vzťah k životnému prostrediu, naučiť sa zodpovednosti za svoje správanie voči prírode,
- ✓ vnímať život ako najvyššiu hodnotu,
- ✓ posilňovať pocit zodpovednosti vo vzťahu k zdravému životnému štýlu, vnímaniu estetických hodnôt prostredia,
- ✓ rozvíjať schopnosť kooperovať v skupine, deliť si úlohy, niesť zodpovednosť, vyjadriť vlastný názor, písomnou i ústnou formou, zhromažďovať, triediť, analyzovať prezentovať údaje o prírode, životnom prostredí,
- ✓ naučiť sa spoznávať a riešiť jednoduché problémy, klady a zápory jednotlivých riešení, pracovať s rôznymi zdrojmi informácií,
- ✓ rozvíjať osvetovú, vzdelávaciu a výchovnú činnosť žiakov, s dôrazom na environmentálnu výchovu a vzdelávanie k rozvoju osobnosti, zameranú najmä na vedenie žiakov k uvedomelej spotrebe zdrojov, na zdravé potraviny, čistú vodu, zvýšenie povedomia žiakov k životnému prostrediu, na prevenciu pred znečisťovaním a poškodzovaním životného prostredia.

V preventívno-výchovnej oblasti sústreďovať pozornosť na:

- ✓ pôsobenie na žiakov na vyučovaní a triednických hodinách,
- ✓ pravidelné sledovanie výchovno-vyučovacích výsledkov, dochádzky, eliminovať negatívne prvky v zárodku,
- ✓ rozvíjanie záujmovej činnosti, zručností žiakov,
- ✓ pohovory s rodičmi o výsledkoch práce žiakov,
- ✓ spolupráca s odborníkmi v oblasti psychológie, zdravotníctva, polície (prednášky, besedy, semináre),
- ✓ kontakty na odborníkov v prípade potreby pre žiakov aj učiteľov (špecializované pracoviská).

Obsah práce činností

- ✓ monitorovať fyzické a psychické zmeny v správaní žiakov,
- ✓ pocit dôvery vo vyučujúcich pestovať u žiakov problémového alebo málo podnetného prostredia,

- ✓ v preventívnych aktivitách spolupracovať s RZ, rodičmi, odborníkmi,
- ✓ prispievať k tvorbe a výchove osobnosti dospelujúceho človeka aj poukazovaním na dobré stránky jeho charakteru,
- ✓ tvoriť a udržiavať dobré medziľudské vzťahy v kolektíve detí,
- ✓ viesť žiakov k snahe byť prosociálny a empatický, rozvíjať úctu človeka k človeku, pomoc v núdzi, pomoc zodpovednosti,
- ✓ naučiť žiakov povedať nie negatívnym vplyvom okolia - k šikane, k týraniam,
- ✓ pri práci pokračovať v dodržiavaní týchto základných princípov - úzko spolupracovať s rodičmi, využívať princípy etickosti vo vzťahoch s okolím, využívať princíp vedeckosti, princíp primeranosti k veku, princíp dôvery voči žiakom a dospelým.

HLAVNÉ ÚLOHY V ŠKOLSKOM ROKU 2017/2018

1. Nadobudnutie vedomostí v environmentálnej problematike,
2. utváranie postojov v environmentálnej problematike vo všetkých predmetoch,
3. zapájanie žiakov do súťaží a rôznych aktivít v environmentálnej oblasti,
4. vedenie žiakov k zdravému životnému štýlu,
5. udržiavanie čistoty v škole a v okolí školy,
6. spolupráca s príslušnými organizáciami,
7. zapojiť do vzdelávania učiteľov v oblasti environmentálnej výchovy.

PLÁN ČINNOSTÍ V JEDNOTLIVÝCH MESIACÍCH

<i>September</i>	úprava areálu školy – úprava trávnikov a drevín, zber šípok propagácia zberu papiera,
<i>Október</i>	zber papiera, 16.10. - Svetový deň výživy, zdravá výživa a naše zdravie –Deň jablka, vychádzka spoločenstvo les a záhrada výstava ovocia, zeleniny a kvetov „Plody jesene“, exkurzia na Zelená voda Kurinec,
<i>November</i>	prírodné zdroje – spotreba a šetrenie elektrickej energie, Exkurzia - Hvezdáreň v Rimavskej Sobote, beseda o včelárstve, Halloween – jesenná výzdoba tried
<i>December</i>	chov spoločenských zvierat v meste – exkurzia do CVČ vianočné zvyky – udržiavanie tradícií a výzdoba tried, Vianočné trhy – výrobky, aranžovanie
<i>Január</i>	prevencia proti chrípke – relácia, lyžiarsky výcvik, beseda s lesníkom/poľovníkom, prikrmovanie vtáčikov v zime – stavba vtáčej búdky,
<i>Február</i>	účasť v geografickej olympiáde, anketa o stravovaní sa a správnej výžive, beseda s rybárom, projekt o škodlivosti fajčenia, ochutnávka čajov z liečivých rastlín,
<i>Marec</i>	voda – základ života, ochrana a šetrenie vody, 22. marec – Medzinárodný deň vody – aktivity tried
<i>Apríl</i>	Vítanie jari – výroba veľkonočných výrobkov, aranžovanie, úprava tried založenie bylinkového záhonu, plavecký výcvik, Deň narcisov Deň Zeme – relácia, brigáda žiakov pri úprave okolia školy, športovísk, mesta Aktivity tried - zhotovovanie výrobkov, riešenie ekoúloh 22. apríl – Medzinárodný deň Zeme: odpad, problémy odpadov zachovanie biodiverzity, zber papiera a monočlánkov
<i>Máj</i>	exkurzia Drienčany

vychádzka spoločenstvo pole a lúka
účasť na súťaži Mladý záhradkár
globálne problémy Zeme - otepľovanie, kyslé dažde, ozónová vrstva
Jún športový deň – zdravý životný štýl
NCH Vršky riešenie úloh z miestnej oblasti :
chránené rastliny, chránené živočíchy, chránené územia
šetrenie elektrickou energiou
šetrenie vodou
triedenie odpadu v škole do nádob na separovanie
starostlivosť o kvetinovú výzdobu
projekty s ENV zameraním: Zdravá škola, Školské ovocie

Environmentálna výchova je súčasťou osnov jednotlivých učebných predmetov ako výchovná zložka/prierezová téma.

METÓDY A FORMY PRÁCE ENVIRONMENTÁLNEJ VÝCHOVY

- ✓ uskutočňovať a dokumentovať priame pozorovanie životného prostredia v škole a v jej okolí formou vychádzok (les, záhrada, pole, priehrada) a exkurzií,
- ✓ využívať zo školskej knižnice literárne diela, encyklopédie, vedecko-populárnu literatúru, videofilm, DVD filmy, fotografické materiály, počítačové programy a internet ,
- ✓ pracovať s časopismi : Geografia, Biológia, ekológia, chémia, Biele Karpaty, Náučné chodníky Slovenska,
- ✓ zapájať sa do tematických literárnych , výtvarných a vedomostných súťaží,
- ✓ na účelových cvičeniach prakticky aplikovať získané poznatky environmentálnej výchovy,
- ✓ podporovať žiakov vo vytváraní plošných alebo priestorových projektov, umožniť im ich prezentáciu v triede na vyučovacích hodinách, na nástenkách v triedach a na chodbách,
- ✓ pôsobiť na žiakov - využívať významné dni venované ochrane prírody a ochrane zdravia
- ✓ spolupracovať s CVC v oblasti životného prostredia, prípadne inými organizáciami podľa ponuky,
- ✓ vysádzať zeleň v školskom areáli a pravidelne sa o ňu starať, hlavne na vyučovacích hodinách pracovnej výchovy,
- ✓ pravidelne sa starať a ošetrovať zeleň v triedach a spoločných priestoroch školy,
- ✓ zrealizovať separovaný zber papiera a šípok.

Vypracoval : Ing. Ľ. Tóth koordinátor environmentálnej výchovy